

Esseen ja oppimispäiväkirjan ohjeet

Kotimainen kirjallisuus, HY

Syksy 2020

Essee

1 Mikä essee on? Miten se kirjoitetaan?

Yliopistollinen essee on tieteellinen kirjoitelma, jossa tiettyä kysymystä tarkastellaan rajatusta näkökulmasta. Se pohjautuu luetun kauno- ja tutkimuskirjallisuuden perusteltuun ja kriittiseen käsittelyyn. Omaeräisyydellä tarkoitetaan tässä oman näkökulman ja ajattelun esille tuomista, joka parhaassa tapauksessa tuottaa aiheesta uutta tietoa. Yksi keskeinen kirjallisuudentutkimukselle ominainen uuden tiedon muoto on teoksesta tehtävä tuore tulkinta. Tekstin tulee olla asiakeskeistä ja on pyrittävä objektiivisuuteen, mikä ei kuitenkaan tarkoita kirjoittajan oman näkemyksen ja tyylin piilottamista. Tieteellisen tekstin objektiivisuus tarkoittaa sitä, että tiedon tuottamisen tapa on läpinäkyvää ja perustuu yhteisiin pelisääntöihin. Käytetyt lähteet on ilmoitettava eikä niiden sisältämää tietoa saa vääristellä eikä peitellä oman argumentin eduksi. On myös selkeästi erotettava omat ajatukset muiden ajatuksista.

Esseen tavoitteena on asettaa tutkimuskysymys ja vastata siihen. Selkeästi muotoiltu kysymys ja siihen vastaaminen muodostavat esseen läpi kulkevan punaisen langan. Esseen aihe pitää olla rajattu niin hyvin, että se voidaan käsitellä annetun sana- tai sivumäärän puitteissa. Teksti tulee kirjoittaa sujuvalla ja oikeakielisellä suomen kielellä ja argumentaation tulee olla mahdollisimman selkeää. Esseen tarkoitus on osoittaa, että hallitset asiakokonaisuuden, erotat siitä keskeiset asiat ja osaat koota johdonmukaisesti etenevän ja tiiviin kirjallisen esityksen.

Kotimaisen kirjallisuuden esseissä on usein aineistona sekä tutkimus- että kaunokirjallisuutta. Kaunokirjallisuutta analysoidaan tällöin opittua teoriaa ja käsitteitä soveltaen.

Tutkimuskirjallisuus ja kaunokirjallisuus on tarkoitus laittaa keskustelemaan keskenään: vastaa kysymykseesi tutkimusta hyödyntäen ja siihen viitaten.

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Varaa aineistoon tutkimukseen ja kirjoitustyöhön riittävästi aikaa (myös taukoja, jolloin voit kypsyttellä ajatuksiasi ja ottaa etäisyyttä tekstiisi). Tutusti huolellisesti aineistoosi. Lue sekä kauno- että teoriakirjallisuus rinnakkain ja perusteellisesti. Kaunokirjallista teosta lukiessa huomaat, että jotkin sen piirteet resonoivat tutkimuskirjallisuudessa puhuttujen asioiden kanssa. Yksi teos voi esimerkiksi olla kiinnostava kerrontateknisten ratkaisujen suhteen, kun toisessa teoksessa huomio kiinnittyy henkilöhahmoihin. Mikäli osiossa on valinnanvaraa, valitse teos, joka tuntuu omalta, innostaa ja kiinnostaa sinua. Tee muistiinpanoja lukiessasi ja kirjaa ideat heti, etteivät ne unohdu. Näiden pohjalta esseesi teksti alkaa rakentua. Kirjaa myös lukiessasi ylös tekstin kohdat, joissa esiintyy aiheesi kannalta keskeisiä piirteitä. Näihin voit mahdollisesti viitata esseessäsi ja parhaimpia niistä voit analysoida yksityiskohtaisesti. Kirjoita aina myös mahdolliset lähdetiedot muistiin heti, ettei tarvitse niitä myöhemmin etsiä.

Laadi alustava jäsentely esseeseesi. Aihe saattaa aluksi olla epämääräinen, mutta se tarkentuu kyllä työn edetessä. Aloita määrittelemällä parilla virkkeellä aiheesi, eli se tutkimuskysymys tai argumentti, jonka esität. Pohdi sen jälkeen, miten jäsennät aiheen käsittelyn. Voit esimerkiksi pilkkoa esseesi tutkimusongelman pienempiin kysymyksiin, joita käsitellään omina kokonaisuuksina omissa luvuissa. Usein jäsentely tulee kaunokirjallisen teoksen pohjalta: mieti minkälaisia näkökulmia tekstin esimerkit tuovat aiheeseen ja voisitko käsitellä niitä omina kokonaisuuksinaan. Näitä kokonaisuuksia on luontevaa käsitellä omissa luvuissaan.

Muista analyttinen, pohtiva ote – kyse ei ole juonireferaatista eikä mielipidekirjoituksesta. Syvennä näkökulmaasi, tee perusteltuja tulkintoja ja siteeraa tarpeen mukaan. Tavoitteena on perusteltu teoksen tai teosten analyysi, jossa hyödynnät tutkimuskirjallisuutta ja josta välittyy oma ajattelusi. Muista punainen lanka eli kuljeta tutkimuskysymystä läpi esseen vastaten siihen eri näkökulmista. Tähän hyviä paikkoja ovat lukujen alut ja loput. Kirjoita selkeää, oikeakielistä tekstiä, käytä väliotsikointia ja muista merkitä lähdeviitteet paikoilleen. Tarkista kieli vielä lopuksi.

Essee on vaihtoehtona useissa kotimaisen kirjallisuuden aineopintojen osioissa. Ota yhteyttä osion vastuuopettajaan ja kysy tätä suoritustapaa, jos se kiinnostaa sinua. Varaa riittävästi aikaa esseen kirjoittamiseen. Muista, että plagiointi ei kuulu tieteelliseen työskentelyyn.

2 Esseen rakenne

Kansilehti, johon merkitään osion nimi, opintopistemäärä, oma nimi ja opiskelijanumero (ks. liite 1).

Johdanto

Essee alkaa lyhyellä johdannolla, joka vastaa kolmeen kysymykseen: mitä esseessä tehdään, miten se tehdään ja miksi se tehdään. Siinä herätetään lukijan kiinnostus. Toisin sanoen aloita essee ilmaisemalla heti aluksi sen aihe: se tutkimuskysymys tai argumentti, jonka esität. Kerro myös, miksi sinua kiinnostaa juuri tämä kysymys ja mitä tutkijat siitä ovat sanoneet. Tämän jälkeen kerro lukijalle, miten ja missä järjestyksessä aiot vastata tähän kysymykseen tai millä tavoin perustele argumenttiasi. Tähän kuuluu maininta käyttämästäsi tutkimusmenetelmästä ja tutkimusaineistosta. Johdannon lopuksi on hyvä sanoa rivillä tai parilla joitain siitä, miksi tämä essee kannattaa lukea. Eli mitä siitä oppii tai mitä uutta tietoa se tuo? Ei ole väärin esittää jo johdannossa esseen tärkeintä tulosta. Päinvastoin se kannustaa lukijaa ottamaan selvää, miten siihen ollaan päädytty ja miten se perustellaan. Tutkielman ydinasian esittämisen viivyttäminen ikään kuin jännityksen ylläpitämiseksi voi sen sijaan turhauttaa lukijaa.

Käsittely

Esseen ydin on sen käsittelyosiossa, jossa esseen tutkimusongelman tarkastelu on pilkottu pienempiin palasiin. Nämä palaset muodostavat yleensä omat luvut, jotka tarjoavat yhden näkökulman esseen tutkimusongelmaan.¹ Luvut tulee otsikoida informatiivisesti luvussa käsiteltävän asian mukaan.

Esittele ensimmäisessä käsittelyluvussa aineisto ja se, miten tarkastelet tätä aineistoa. Aineistoa on esiteltävä riittävän laajasti, jotta lukija pystyy seuraamaan analyysiäsi, mutta välttää kuitenkin pitkiä juonireferaatteja. Muotoile esittely mielellään esseesi aiheen

¹ Tutkielma jakautuu lukuihin ja mahdollisiin alalukuihin. Joskus kuulee lukuja nimitettävän kappaleiksi, mutta kappaleilla tarkoitetaan tässä tekstin osia, jotka on erotettu toisistaan tyhjällä rivivälillä tai sisennyksellä.

näkökulmasta. Sama koskee teoreettista puolta. Jos sovellat tiettyä teoriaa, ei ole välttämättä tarpeen avata koko teoriaa, vaan rajaa esittely siihen, mikä on esseesi kannalta merkittävää.

Seuraavat luvut perustuvat usein teoksen analyysiin. Ne valottavat esseiden tutkimusongelmaa eri puolilta. Jos aiheena on esimerkiksi tietyn draamatekstin intermediaalisuus eli eri ilmaisuvälineiden vuorovaikutus, voitaisiin ensimmäisessä luvussa tarkastella teatterin intermediaalista luonnetta yleensä, toisessa analysoida kohdetekstin henkilöiden esittämiä näkemyksiä viestintävälineistä ja kolmannessa luvussa tarkastella, miten viestintävälineitä on käytetty kohdetekstissä kerronnallisina välineinä (esim. puhelinsoitto, joka muuttaa tapahtumien kulun).

Kukin luku on hyvä aloittaa kertomalla, miten se valaisee esseiden tutkimusongelmaa. Tuo esiin teosta koskeva näkemyksesi, tulkintasi tai väitteesi. Tämän jälkeen perustele tätä väitettä ottamalla tueksi esimerkkejä tekstistä. Voit viitata siihen omin sanoin tai siteerata suoraan, jos se edustaa erityisen hyvin käsiteltävää asiaa. Istuta sitaatti omaan tekstiisi, ettei se jää irralliseksi: kerro mihin se liittyy ja analysoi sen sisältöä. Etene analyysistä tulkintaan eli tee selkoa, mikä merkitys esimerkillä on suhteessa suurempaan kokonaisuuteen (esimerkiksi runon tai romaanin teemaan).

Päätäntö

Esseen loppuun kirjoitetaan päätäntö, jossa esseiden teesi tai argumentti esitetään uudestaan eri sanankäantein. Jos johdanto on kysymys, on päätäntö vastaus: se kokoaa yhteen esseiden keskeisimmät tulokset ja johtopäätökset. Johdannossa voidaan lisäksi pohtia, mitä ongelmia tutkielman tekemisessä tuli esiin ja miten aihetta voisi vielä tutkia lisää.

Ohessa on linkki Kirjallisuudentutkijain seuran aikakauslehti *Avaimessa* julkaistuihin artikkeleihin: <https://journal.fi/avain/issue/archive> Katso tutkimusartikkeleiden johdantoja, käsittelyosioita ja päätäntöjä. Kiinnitä huomiota, miten tutkijat esittelevät johdannossa artikkelinsa aiheen, menetelmän ja aineiston ja mitä he sanovat aiheen merkityksestä. Tarkastele, miten eri tavoin tutkijat jakavat tutkimusongelman pienempiin osakokonaisuuksiin, miten he siteeraavat tekstejä ja analysoivat ja tulkitsevat niitä. Vertaa johdantoja ja päätäntöjä ja kiinnitä huomiota siihen, miten niissä tiivistetään artikkelin

tietosisältö ja millä tavoin ne vastaavat johdannoissa esitettyihin kysymyksiin tai tutkimusongelmiin.

3 Muotoseikat

Tieteellisen kirjoittamisen käytännöt on tärkeää opetella opintojen alusta asti. Tutkielmien ja tieteellisten julkaisujen muotoa koskevat käytännöt vaihtelevat suuresti tieteenaloittain ja saman tieteenalankin käytännöt ovat hyvin erilaisia eri oppilaitoksissa ja julkaisuissa.

Kotimaisen kirjallisuuden esseissä käytössä ovat seuraavat muotoseikat:

- Marginaalit: vasen 2,5 cm, oikea 2,5 cm.
- Riviväli: 1,5.
- Kirjaintyyppi (fontti): Times New Roman.
- Kirjainkoko: 12 pistettä.
- Alaviitteiden kirjainkoko on 10 pistettä ja riviväli on 1.
- Rivin tasaus vasemmalle. Oikealle jää liehureuna.
- Ei tavutusta (automaattista tai manuaalista).
- Kappaleet erotetaan toisistaan joko erottamalla kappaleet toisistaan yhdellä tyhjällä rivivälillä tai sisentämällä sarkaimella kappaleen ensimmäinen rivi. Otsikon jälkeen tulevaa luvun ensimmäistä riviä ei kuitenkaan sisennetä.
- Otsikon jälkeen tulee yksi tyhjä rivi ja ennen otsikkoa kaksi tyhjää riviä.
- Pituus: vastuuopettaja kertoo sivupituuden.

Teosten nimet

Itsenäisen laajemman kokonaisuuden muodostavien teosten nimet kursivoidaan (esim. romaani, näytelmä, elokuva). Pienemmän kokonaisuuden muodostavat teokset, jotka usein julkaistaan jonkin laajemman kokonaisuuden yhteydessä, kuten artikkelit, esseet ja runot asetetaan lainausmerkkeihin. Teosten ensimaininnan yhteydessä mainitaan sen julkaisuvuosi, joko tekstissä tai sulkeissa heti teoksen nimen jälkeen. Jos teos on suomenkielinen käännös, ilmoitetaan alkukielinen nimi ensimaininnan yhteydessä samoissa sulkeissa julkaisuvuoden kanssa.

Leevi Lehdon vuonna 2004 julkaistu *Päivä*.

Hellaakosken *Jääpeili*-kokoelmassa (1928) ilmestynyt runo ”Tyranni”.²

Sara Lindmanin teos *Kaivos* (*Gruva*, 1968).

Sitaatit

Sitaatit esitetään aina siten kuin ne ovat lähteessä, virheineen. Se, että virhe on alun perin jo käytetyssä lähteessä, ilmaistaan merkinnällä [sic], joka on lyhenne latinan lauseesta *sic erat scriptum* (suom. näin se oli kirjoitettu).

Sitaatteja ei kursivoida. Jos siteerattavassa lähdetekstissä on kursivoituja sanoja, ne kursivoidaan. Vastaavalla tavalla toimitaan esimerkiksi harvennettujen ja lihavoitujen sanojen kanssa. Lyhyet sitaatit erotetaan leipätekstistä asettamalla ne lainausmerkkeihin. Lainausmerkit ovat muodoltaan tällaisia ” eli niin sanottuja kaksinkertaisia numero yhdeksän muotoisia merkkejä. Jos lainauksen sisällä on lainausmerkkejä, niiden on oltava yksinkertaisia yhdeksän muotoisia merkkejä, kuten tässä: ””Huh, emä, nai, ja mie, itä, sam, rae, aho’, ja taas pysähdyn sillä maisema, joka näin kiittää silmieni ohi, on pidätellyt sisällään jo niin monia pysäköintiin houkuttelevia tuttavuuksia” (Inkala 1994, 60).

Yli kolme riviä pitkät sitaatit erotetaan leipätekstistä tyhjillä riviväleillä sekä sisentämällä tähän tapaan:

Mutta tämän runon nimenä on yksinkertaisesti *LYH*. Hyvä. Tarkoituksena on tässä lukea se niin läpikotaisin kuin mahdollista. Lukuhetkestä tulee samalla pakostakin tulkinta.

Vapaus lähestyä on mahtava, rajoina ovat vain aukeaman reunat. Kyseessä on huikea peli, leikki, johon lukija voi ryhtyä. (Mt.)

² Teosten nimien yhteydessä tarvitaan usein sitovaa yhdysmerkkiä, jonka käyttöön löytyy ohjeita esimerkiksi täältä: <http://www.kielitoimistonohjepankki.fi/haku/yhdysmerkki/ohje/80>

Sitaatista voidaan jättää osia pois, jolloin poisjätto merkitään hakasulkeiden sisään sijoitetuilla kahdella ajatusviivalla. Esimerkiksi näin: ”Minut kutsutaan paikalle kun löytyy ruumiita. [– –] Tämä tapahtuu neljä tai viisi kertaa vuodessa” (Krohn 1992, 85).

Viitteet

Lähdeviitteen tarkoitus on osoittaa se kohta lähteestä, mistä mainittu tieto löytyy.

Tavallisimmin kyseessä on painettu teksti ja kohta ilmoitetaan sivun tai sivujen tarkkuudella. Viittauksille on olemassa useita erilaisia merkintätapoja. Tässä esitetyt ohjeet perustuvat niin kutsutuun Harvardin malliin (ks. esim.

<https://libguides.aalto.fi/c.php?g=410672&p=2798416>). Siinä viite muodostuu tekijän sukunimestä, lähteen julkaisuvuodesta sekä sivunumerosta tai sivunumeroista (mikäli lähteessä sellaisia on), jotka asetetaan kaarisulkeiden sisään.

Jos viite koskee useampaa kuin yhtä sivua esitetään rajakohdat ja sen väliin tulee ajatusviiva. Sama koskee muitakin rajakohtia, kuten elinaikaa. Ajatusviivan saa Wordissa näppäilemällä ctrl + miinus (Windows) tai alt + miinus (Mac).

(Mäkinen 1994, 5–6.)

Pisteen paikka viitteessä ilmaisee sen liittykö viite vain edelliseen virkkeeseen (a) vai useampaan edeltävään virkkeeseen (b).

a) (Mäkinen 1994, 5). [Huom. viitettä seuraava piste on virkkeen päättävä piste.]

b) (Mäkinen 1994, 5.) [Huom. edellinen virke päättyy pisteeseen.]

Lähdeviitteen voi sijoittaa myös lähteen tekijän nimen perään, jos nimi mainitaan tekstissä.

Mäkisen (1994, 5) mukaan...

Samaan viitteeseen voi sisällyttää useampia lähteitä. Tällöin ne asetetaan aakkosjärjestykseen ja erotetaan puolipisteellä. Huomaa, että seuraavassa esimerkissä viitataan kahteen Mäkisen tekstiin.

(Mäkinen 1994, 5; 2001, 7–8; Niinistö & Seppänen 2001, 45.)

Sanakirjoihin voi viitata hakusanalla:

(*Nykysuomen sanakirja*, hakusana: *kirjallisuus*)

Raamattuun viitataan kirjalla, jakeella ja säkeellä (ks. <https://www.kielikello.fi/-/raamatunkohtiin-viittaaminen>)

(Saarn. 1:2, 13–14)

Internet-lähteeseen viitataan samaan tapaan kirjoittajan nimellä ja kirjoituksen julkaisuvuodella kuin painetun lähteen kohdalla, jos sellaiset löytyvät. Sivunumeroita ei Internet-lähteillä yleensä ole. Kirjoittajan nimen puuttuessa voidaan viitata kirjoituksen otsikolla tai verkkosivuston nimellä. Tällöin voi olla syytä antaa tekstissä tietoa käytetystä lähteestä. Tarpeen mukaan voidaan lisätä esimerkiksi alaviitteeseen linkki, jos esimerkiksi viitataan jonkin tietokannan useampiin hakutuloksiin, kuviin, videoihin tai äänitteisiin.

Koska etenkin tutkimuksen kohteena olevaan lähteeseen viitataan runsaasti, on siitä hyvä tehdä lyhenne, jota käytetään viitteissä tekijän nimen ja vuosiluvun sijaan. Lyhenne ilmaistaan lähteen ensimmäisen maininnan yhteydessä:

Tarkastelen esseessäni Joel Lehtosen vuonna 1933 ilmestynyttä romaania *Henkien taistelu* (= HT).

Viitteissä käytettäviä lyhenteitä (itse tekstissä ei käytetä lyhenteitä)

mt. = mainittu teos: viittaa samaan lähteeseen kuin edellinen viite.

mts. = mainitun teoksen sivulla. Esim. (mts. 6).

emt. = edellä mainittu teos: sama asia kuin yllä.

ibid. = latinan sanasta ibidem: sama kohta.

passim = lat. siellä täällä, eri kohdin. Tällä voidaan viitata laajemmin lähteeseen, jos esim. kokonainen luku käsittelee asiaa.

ks. = katso. Tällä voidaan viitata tutkielman omaan tekstiin. Esim. (ks. s. 8.)

vrt. = jos jossakin lähteessä on erilaisia ajatuksia tietyistä asioista, voidaan pyytää vertaamaan lähteitä. esim. (vrt. Laakso 1999, 45).

esim. = esimerkiksi. Ilmaisee, että suuresta määrästä asiaa koskevia lähteitä on valittu yksi tai useampi esimerkki.

Alaviitteet

Esseessä voi käyttää alaviitteitä esimerkiksi annettaessa lisäselvityksiä lähteistä ja kirjallisuudesta tai esitettäessä lainauksen käännös tai alkukielinen lainaus. Alaviitteitä näkee käytettävän tekstissä esitetyn argumentin jatkokehittelyyn, täsmentämiseen tai sen tukemiseen lainauksien avulla. Alaviitteiden käytössä on kuitenkin oltava pidättyväinen. Mieti kahteen kertaan onko asia olennainen esseesi aiheen kannalta.

Lähdeluettelo

Lähdeluettelon tarkoituksena on opastaa tutkielmassa käytettyjen lähteiden luo. Lähteistä annetaan erilaisia tietoja riippuen lähteen lajista. Lähteen perustiedot annetaan seuraavassa järjestyksessä:

Painettu kirja

Sukunimi, Etunimi | julkaisuvuosi: | *Teoksen nimi*. | Kustantajan kotipaikka: | Kustantaja.

Hellaakoski, Aaro 1945/1920: *Me kaksi*. Toinen laitos. Helsinki: WSOY.

[Kommentti: lähteen julkaisuvuoden rinnalla ilmoitetaan myös sen alkuperäinen ilmestymisvuosi]

Artikkeli aikakauslehdessä

Sukunimi, Etunimi | julkaisuvuosi: | Artikkelin nimi. | *Lehden nimi* | vuosikerta: | numero/ | julkaisuvuosi, | sivunumerot.

Magi, Jill 2014: Poetry in Light of Documentary. *Chicago Review* 59:1/ 2014, 246–273.

Seuraavassa on esimerkkejä muista yleisistä lähteistä. Jos mikään näistä ei sovellu käyttämääsi lähteeseen, voit etsiä ja soveltaa malleja esimerkiksi *Avain*-lehden (<https://journal.fi/avain/issue/archive>) artikkeleiden tai E-thesis-tietokannan (<https://ethesis.helsinki.fi/>) opinnäytteiden lähdeluetteloista. Pyri tällöin mukauttamaan ne tässä annettuihin ohjeisiin.

Artikkeli toimitetussa artikkelikokoelmassa

Lehtimäki, Markku 2007: Todistaja-kertoja kaunokirjallisessa journalismissa. *Tunnustus ja todistus: näkökulmia kahteen elämän esittämisen tapaan*. Toim. Heikki Kujansivu & Laura Saarenmaa. Helsinki: Gaudeamus, 240–257.

Artikkeli sanomalehdessä

Mannerkorpi, Juha 1966: Beckettin ihmiskasvot. *Uusi Suomi* 13.4.1966.

Kääntäjän ilmoittaminen

Hay, Louis 1996: History of Genesis? Kääntänyt Ingrid Wassenaar. *Yale French Studies* 89, 191–207.

Artikkeli aikakauslehdessä, joka on saatavana Internetistä [käytetään www-osoitteen sijaan DOI-tunnistetta, jos mahdollista]

Humble, P. N. 1983: On the Uniqueness of Art. *The Journal of Aesthetics and Art Criticism* 42:1/1983, 39–47. Saatavana: DOI: 10.2307/429945

Internet-lähde

Smith, David 2013: Phenomenology. Stanford Encyclopedia of Philosophy. <https://plato.stanford.edu/entries/phenomenology/> (tieto haettu 20.10.2020).

Opinnäyte

Hoikka, Juho 2020: Maanalainen varjoelämä: dokumentaristinen runous ja Karri Kokon *Varjofinlandia*. Kotimaisen kirjallisuuden pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto.

Arkistolähde

Vaara, Elina. Ehkä tähdet. Julkaisematon runokäsikirjoitus. Elina Vaaran arkisto. Kotelo 6. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkiston kirjallisuuden ja kulttuurihistorian kokoelma.

Jos tekijää ei tiedetä, merkitään nimeksi Anon.

Anon. 1953. Rouva Lyydia Lehtonen kertoo miehestään. *Itä-Savo* 24.5.1953.

Jos julkaisun vuosi ei ole tiedossa, merkitään siihen kohtaan nd. (engl. *no date*) tai s.a. (*sine anno*). Jos kustantajan kotipaikkaa ei tiedetä, merkitään s. l. (*sine logo*).

Jos tekijöitä on useampi, merkitään tekijät siinä järjestyksessä kuin ne esiintyvät lähteessä. Ensimmäinen nimi alkaa sukunimellä, seuraavat etunimillä.

Mehl, Dieter & Christa Janson 2001: Introduction. D. H. Lawrence: *The First and Second Lady Chatterlay Novels*. Toim. Dieter Mehl & Christa Janson. Cambridge: University of Cambridge Press, xxi–xl.

Jos samalla tekijällä on useampi samana vuonna ilmestynyt lähde, merkitään vuosiluvun perään kirjain a:sta alkaen. Nämä lähteet järjestetään aakkosjärjestykseen lähteen nimen mukaan.

Karhu, Hanna 2012a: Miten löytää neula heinäsuovasta ja auttaa muutkin sen jäljille – eli kuinka viitata arkistoaineistoihin. *Avain* 3/2012, 62–64.

Karhu, Hanna 2012b: *Säkeiden synty: geneettinen tutkimus Otto Mannisen runokäsikirjoituksista*. Kotimaisen kirjallisuuden väitöskirja. Helsingin yliopisto.

4 Arviointikriteerit

Essee arvioidaan yleensä asteikolla 1–5. Arvioinnissa käytetään seuraavia kriteerejä:

- Tutkimuskysymyksen rajausta, erittelyä ja siihen vastaaminen.

- Kurssilla opittujen tai tutkimuskirjallisuudessa esiteltyjen käsitteiden hallitseminen ja soveltaminen.
- Esseessä esitetty uusi tieto. Se voi olla esimerkiksi tuore näkökulma teoreettiseen kysymykseen tai oivaltava teoksen tulkinta.
- Tulkinnan syvyys, omaäänisyys, oivaltavuus, innostuneisuus, johdonmukaisuus ja perusteltavuus.
- Tutkimuskirjallisuuden tuntemus ja sen (sekä mahdollisten luentodiojen) soveltaminen teosanalyysiin ja käyttö oman argumentoinnin tukena.
- Kriittisyys. Tällä ei tarkoiteta negatiivisuutta, vaan esimerkiksi perusteltua tutkimuskirjallisuuden arvostelua. Eri mieltä saa mielellään olla, mutta se tulee perustella.
- Jäsentelyn johdonmukaisuus, kieli, muodolliset kriteerit (kansilehti, lähdeviitteet, lähdeluettelo, pituus), viimeistely ja työn palauttaminen aikataulussa.

5 Oppimispäiväkirja

Oppimispäiväkirja on kirjoitelma, jonka tavoitteena on nimensä mukaisesti edistää oppimista pohtimalla syvällisesti luennoilla kuultua asiasisältöä. Samalla reflektoit omaa oppimistasi (mitä opin?) ja suhteutat luennolla kuultua – sekä mahdollista oheiskirjallisuutta – aiempiin tietoihisi. Luentojen lisäksi voit käyttää apuna muita lähteitä, kuten tutkimuskirjallisuutta. Muihin lähteisiin viitatessa on käytettävä lähdeviitteitä ja laadittava lähdeluettelo. On myös tärkeää, että teet näkyväksi kenen ajatuksia kulloinkin esittelet.

Oppimispäiväkirja on kronologisesti jäsennetty kommentaari luentojen keskeisestä sisällöstä tai joistakin luennoilla esille nousseista yksittäisistä asioista. Esitele ensin *lyhyesti* luennon aihe ja keskeinen sisältö: mitä luennolla käsiteltiin? Siirry tämän jälkeen pohtimaan, analysoimaan ja kommentoimaan aihetta tai jotakin sen osa-aluetta kriittisesti ja perustellen. On tärkeä muistaa, että oppimispäiväkirja ei ole referaatti tai tiivistelmä luennosta vaan omakohtainen, perusteltu *kommentti* luennon sisällöstä. Voit tuoda esiin aiempia, esimerkiksi muilla kursseilla tai muista lähteistä oppimiasi tietoja käsitelystä aiheesta, yhdistellä asioita, kehittää aihetta edelleen ja olla tarvittaessa kriittinen. Mitä jäit kaipaamaan asiasisällöstä, mikä kosketi tai kiinnosti sinua erityisesti?

Kyseessä on siis tieteellinen kommentaari, *ei* omiin kokemuksiin tai ”mutu”-tietoon perustuva mielipidekirjoitus tai arvio luennosta. Oppimispäiväkirjasi tulee liittyä luennon sisällön kannalta olennaisiin asioihin.

Oppimispäiväkirja otsikoidaan luentojen aiheen mukaan. Otsikossa tai kirjoitelman alussa kerrotaan myös luennoitsijan nimi ja luennon päivämäärä. Vastuuopettaja määrittelee tarkemmin oppimispäiväkirjan pituuden. Tekstin tulee olla yhtenäinen, ajateltu ja viimeistelty; luentomuistiinpanot eivät siis sellaisenaan riitä. Kirjoita oppimispäiväkirja heti luennon jälkeen ja tee muistiinpanoja jo luennon aikana. Oppimispäiväkirja palautetaan luentosarjan / kurssin päätyttyä vastuuopettajalle. Sen tarkoitus on paitsi syventää oppimaasi myös antaa opettajille tärkeää tietoa siitä, mitkä asiat ovat kiinnostaneet opiskelijoita tai jääneet epäselviksi.

Oppimispäiväkirjan tarkemmat ohjeet ovat kurssikohtaisia: se voi olla vapaamuotoinen (opiskelija päättää itse oppimispäiväkirjassa käsittelemistään teemoista) tai ohjattu (vastuuopettaja antaa tarkemmat ohjeet oppimiskirjassa käsiteltävistä teemoista ja käsittelytavoista). Oppimispäiväkirjan muotoa, sitaatteja, viitteitä ja lähteitä koskevat ohjeet ovat soveltaen samat kuin edellä esseen ohjeissa.

6 Tietolähteitä

Kirjastot/hakupalvelut

Helka

https://helsinki.primo.exlibrisgroup.com/discovery/search?vid=358UOH_INST:VU1

Melinda

https://melinda.kansalliskirjasto.fi/F/?func=find-b-0&con_lng=fin&local_base=fin01_opac

Kansalliskirjasto

<https://www.kansalliskirjasto.fi/>

Finna

<https://www.finna.fi/>

Onnet-lastenkirjainstituutti

<https://lastenkirjainstituutti.fi/kirjasto/onnet-tietokanta>

Digitaaliset julkaisuarkistot

Helda

<https://helda.helsinki.fi/>

Doria

<https://www.doria.fi/>

Dorian klassikkokirjasto

<https://www.doria.fi/handle/10024/91449>

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tietopalvelu

<https://kysy.finlit.fi/web/questions>

Tieteen termipankki

<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kirjallisuudentutkimus>

The new Princeton encyclopedia of poetry and poetics. Ed. Alex Preminger
[Helkan kautta luettavissa verkossa]

The Living Handbook of Narratology.

<https://www.lhn.uni-hamburg.de/>

Google Scholar

<https://scholar.google.com/>

Avain

<https://journal.fi/avain>

Joutsen/ Svanen

<https://journal.fi/joutsen-svanen>

Liite 1

OTSIKKO

Alaotsikko

Opintojakson nimi, koodi ja opintopistemäärä

Tekijän nimi

Opiskelijanumero

Päivämäärä

